

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 5C/16/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511201239
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2011:2511201239.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany samosudkyňou Mgr. Katarínou Arnouldovou, v právnej veci navrhovateľky: G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., U. XXX/XX, zast. Centrom právnej pomoci, Kancelária Hlohovec, M.R. Štefánika 1, P.O. BOX 115, Hlohovec proti odporcovi: F. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., I. X, o určenie otcovstva k maloletej U. E., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Piešťanoch a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, takto

rozhodol:

I.

Súd určuje, že odporca je otcom maloletej U. E., narodenej XX.XX.XXXX v Trnave, z matky G. E., narodenej XX.XX.XXXX.

II.

Maloletá sa zveruje do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

III.

Odporca je povinný platiť na maloletú výživné vo výške 65 eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky s účinnosťou od 14.11.2010.

Nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 816,82 eur za obdobie od 14.11.2010 do 21.11.2011 súd povoľuje odporcovi splácať v mesačných splátkach po 25 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV.

Vo zvyšku súd návrh zamieta.

V.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 0 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI.

Odporca je povinný zaplatiť súdny poplatok z návrhu vo výške 66 eur na účet tunajšieho súdu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 28.01.2011 podala navrhovateľka na súd návrh, ktorým žiadala určiť, že odporca je otcom maloletej U. s odôvodnením, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa matka udržiavala intímne styky iba s ním, preto len on môže byť otcom maloletej. Súčasne žiadala, aby maloletá bola zverená do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný platiť na dieťa výživné vo výške 100 eur mesačne od narodenia maloletej.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, vylúčením účastníkov konania, rodným listom maloletej, potvrdeniami o príjmoch účastníkov, rozsudkami tunajšieho súdu č.k. 8P/40/2010 a 9C/103/2010 ako i obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľke sa dňa 14.11.2010 narodila dcéra U. E.K.Č., ktorej otec nie je v rodnom liste uvedený. Podľa vyjadrenia navrhovateľky, táto udržiavala s odporcom intímnu známosť, hoci nikdy nežili v spoločnej domácnosti. Keď zistila, že je tehotná, oznámila to odporcovi, ktorý tvrdil, že k otehotneniu nemohlo dôjsť. Aj potom naďalej udržiavali partnerský vzťah a stretávali sa, ale po narodení maloletej odporca odmietol dobrovoľne uznať otcovstvo k nej. Navrhovateľka je však presvedčená, že odporca je otcom maloletej, pretože v rozhodnom čase nesúložila so žiadnym iným mužom.

Odporca súdu uviedol, že otcovstvo k maloletej uznáva.

Podľa § 84 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, otcovstvo sa určuje na základe domniek otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

Podľa § 94 ods. 1 citovaného zákona, ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd.

Podľa § 94 ods. 2 citovaného zákona, za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevyklučujú závažné okolnosti.

V uvedenom prípade mal súd za preukázané, že odporca s matkou maloletého súložil v čase rozhodnom pre počatie maloletej a navrhovateľka tvrdí, že s inými mužmi okrem odporcu sa v tom čase nestýkala. Odporca svoje otcovstvo pred súdom uznal. Súd preto návrhu v tejto časti vyhovel a určil, že otcom maloletej je odporca.

Podľa § 113 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.), s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o výchove a výžive maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 Zákona o rodine, rodičia maloletého, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 65 citovaného zákona ak rodičia mal. dieťaťa nežijú spolu, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnakým spôsobom, ak rodičia žijú spolu, avšak jeden z nich neplní dobrovoľne svoju vyživovaciu povinnosť k mal. dieťaťu.

Podľa § 62 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Pri určení vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súčasne s určením otcovstva bolo potrebné rozhodnúť v zmysle § 113 ods. 2 O.s.p. aj o výchove a výžive maloletej. Z dokazovania bolo zistené, že maloletá žije od narodenia s matkou, ktorá je s ňou na materskej dovolenke a celodenne sa o dieťa stará. Keďže v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, súd vyhovel návrhu a zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a súčasne jej prisúdil právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, nakoľko odporca aj kolízny opatrovník s takouto úpravou súhlasili.

Ako z dokazovania vyplýva, odporca sa o maloletú zaujímal iba sporadicky, jeho záujem bol povrchný a ani na výživu dieťaťa ničím neprispieval. Súdu uviedol, že ani nemá záujem sa s maloletou stýkať. S navrhovaným výživným nesúhlasil dôvodiac svojimi nízkymi príjmami a ďalšou vyživovacou povinnosťou.

Dokazovaním bolo zistené, že navrhovateľka poberá rodičovský príspevok vo výške 190,10 eur a prídavky na dieťa 22,01 eur. Býva u svojich rodičov, ktorým do nástupu na materskú dovolenku prispievala na bývanie sumou 50 eur (bola zamestnaná ako operátorka výroby v GMT Hlohovec), v súčasnosti už jej to príjem nedovoľuje. Mesačné náklady maloletej predstavujú 30 eur plienky, strava tiež cca 30 eur, 15 eur hygienické a kozmetické prípravky, okrem toho bežné výdavky na ošatenie a zdravotnú starostlivosť a tiež lieky podľa potreby, pričom maloletá bola často chorá a dva razy s ňou matka musela byť hospitalizovaná, kedy každá hospitalizácia stála navrhovateľku 40 eur. Odporca je zamestnaný v spol. L. H., Plastové okná, sklenárstvo, T. s priemerným čistým mesačným príjmom v r. 2011 vo výške 274 eur, je nemajetný. Býva u rodičov v ich trojizbovom byte spolu s plnoletým bratom, zárobkovo činným. Jeho náklady sú bežné, rodičom na bývanie neprispieva, keďže nechcú, aby im platil. Okrem maloletej U. má ešte vyživovaciu povinnosť na mal. L. O., nar. XX.XX.XXXX, na ktorú je rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 8P/40/2010, právoplatným dňa 13.08.2010, zaviazaný platiť výživné vo výške 65 eur mesačne, tiež bol rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9C/103/2010, právoplatným dňa 09.04.2011, zaviazaný prispievať na výživu jej nevydatej matke, G. E., sumu 33 eur v období od 20.09.2009 do 19.09.2011, z ktorého nedoplatok vo výške určenej súdom ako 528 eur, spláca ešte stále po 15 eur mesačne. Odporca súdu uviedol, že nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú dcéru L. už splatil v auguste 2011, avšak na základe dohody s jej matkou platí dcére naďalej sumu 100 eur mesačne. Pokiaľ ide o maloletú U., na ňu dosiaľ nezaplatil žiadne výživné.

Kolízny opatrovník súdu odporučil určiť na mal. U. výživné 100 eur, teda rovnakú sumu, ako odporca dobrovoľne platí na mal. L., ktorú sumu považoval kolízny opatrovník za primeranú, tiež s poukazom na skutočnosť, že s maloletou sa odporca nehodlá stretávať.

Súd zhodnotil vykonané dokazovanie a určil odporcovi výživné na mal. U. vo výške 65 eur mesačne, ktoré považoval za primerané terajším jeho schopnostiam a možnostiam, pričom vychádzal z preukázaného príjmu odporcu 274 eur a zároveň musel zohľadniť ako nevyhnutné výdavky nielen jeho bežné náklady na život (strava, ošatenie a iné), ale aj výživné súdom určené na mal. L. vo výške 65 eur a tiež nedoplatok výživného jej matke 15 eur mesačne. Pokiaľ ide o dobrovoľné plnenie výživného na dcéru L. v sume vyššej než súdom určenej (nie 65 eur ale 100 eur), toto odporca môže vynakladať, ale iba za predpokladu, že bude mať splnenú aj vyživovaciú povinnosť v primeranej výške na druhé svoje maloleté dieťa, t.j. U., pretože nemožno uznať odporcovi, aby platil výživné nad svoje pomery iba jednému dieťaťu na úkor výživy druhého dieťaťa. Vychádzajúc z uvedeného, vzhľadom k aktuálnym schopnostiam a možnostiam odporcu ako aj odôvodneným potrebám maloletej U., mu súd určil výživné v rovnakej sume ako u mal. L. t.j. 65 eur, keďže potreby oboch detí sú vzhľadom k ich veku približne rovnaké a návrh na sumu výživného, prevyšujúcu 65 eur zamietol.

Súd určil odporcovi výživné späťne odo dňa narodenia maloletej, teda aj za obdobie, kedy výživu maloletej zabezpečovala iba matka a suplovala aj vyživovaciú povinnosť otca. V zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine súd považoval uvedený prípad ako hodný osobitného zreteľa pre spätné určenie výživného, keďže matka prvé dva mesiace po narodení dieťaťa čakala, či odporca otcovstvo dobrovoľne uzná a začne dobrovoľne plniť vyživovaciú povinnosť a keď k tomu nedošlo, podala v januári 2011 tento návrh. Spätným určením výživného vznikol odporcovi dlh na zročnom výživnom od 14.11.2010 do vyhlásenia rozsudku, t.j. za 12 mesiacov a 17 dní mesiaca november 2010 (56 : 30 dní = 2,166 eur/deň x 17 dní = 36,82 eur + 12 mesiacov x 65 eur = 780 eur), spolu nedoplatok vo výške 816,82 eur, ktorý vzhľadom k jeho výške a vzhľadom k majetkovým pomerom odporcu súd povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach po 25 eur (tak, aby splácanie nepresiahlo tri kalendárne roky v zmysle ustálenej súdnej praxe), splatných spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Vzhľadom k tomu, že odporca výslovne uviedol, že nemá záujem sa s maloletým stykať a žiaden z účastníkov konania neprejavil záujem o úpravu styku odporcu s maloletým, súd ho neupravil.

Súčasne bolo rozhodnuté o náhrade trov úspešnej navrhovateľky v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Navrhovateľka v návrhu žiadala náhradu trov konania, preto jej ako úspešnej v spore, súd náhradu trov konania v rozsudku priznal, ale ich výšku si v zákonom stanovenej lehote nevyščísliť (§ 151 ods. 1 O.s.p.), preto v písomnom vyhotovení rozsudku súd uviedol ako sumu priznaných trov 0 eur.

Napokon, vzhľadom k tomu, že navrhovateľka bola uznesením tunajšieho súdu č.k. 5C/16/2011-14 zo dňa 25.08.2011 oslobodená od platenia súdnych poplatkov, prešla táto povinnosť v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. na neúspešného odporcu v spore, preto ho súd zaviazal k zaplateniu súdneho poplatku z návrhu vo výške 66 eur podľa položky 9 Sadzovníka súdnych poplatkov v platnom znení.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove mal. detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.